

A Teleterm Terminál bemutatása

Csaba László, 2010. augusztus

Az SZKI 1981-ben mutatta be az első Teleterm Terminált a Budapesti Nemzetközi Vásáron. Az első kivitelek még 12 nyomógombos telefon tasztatúrával készültek, 32 karakteres alfa-numerikus kijelzővel. 1983-ban fejlesztették ki a HC kivitelűt, aminek már 40 karakteres kijelzője és alfa-numerikus billentyűzete volt. Az alapkoncepció megteremtői és kivitelezői Fajnor Iván és Csabai Barnabás voltak. Az első példányok a Péterfy Sándor utcai Kórház laboratóriumi adatbeviteli rendszerében működtek.

Az eszköz alapját az I8085 processzor képezte 16K ROM-mal és 16K RAM-mal. Ehhez csatlakoztak a perifériák: a 8251 UART, a 8255 párhuzamos csatoló és a 8279 klaviatúracsatoló.

A külvilág felé az eszköz standard soros (RS232) és párhuzamos (Centronix) csatlakozókkal kapcsolódott. A soros csatlakozó rendelkezett egy fokozottan zajtűrő áramhurok megoldással is, lehetővé téve ezzel viszonylag nagy távolságú, több 100m-es kapcsolat kiépítését. Ráadásul az egyes terminálok „jel-repeater” szerepet is betöltöttek, úgyhogy a távolság ilyen módon megsokszorozhatóvá vált. Teljes üzemeket (Kaposvári Húskombinát, Csepel Művek, MÁV Szolnoki Járműjavító, stb.) lehetett behálózni ezzel a megoldással, és létrehozni komplett gyártásmonitorozó rendszereket. Pl.: a Kaposvári Húskombinát Export Üzemében a gyártósor futószalagjába épített mérlegek mérési adatainak folyamatos gyűjtésével és továbbításával hoztak létre egy ilyen rendszert. A megoldás fontos része volt az IBM 2740 címezhető, soros kommunikációs protokoll implementációja a terminál BIOS szoftverében. Az alapszoftver megalkotója Beliczay Kati volt.

A Teleterm rendelkezett egy belső bővítési lehetőséggel, ahol egy tetszőlegesen kialakított társkártya adatait tudta fogadni. E célra készített legfontosabb bővítő eszköz a Fajnor Iván és Beliczay Tamás által fejlesztett I8085 alapú vonalkód olvasó, melynek egyik felhasználója a Magyar Filmlaboratórium volt.

Az SZKI-ban készített alkalmazói szoftverek is nagymértékben hozzájárultak az eszköz sikeréhez. Voltak EPROM-ba égetett alkalmazások, de a végfelhasználói alkalmazások általában a soros vonalon kerültek letöltésre az elemmel védett RAM területre. Fontos eszköz volt az EPROM-ba égetett nyomkövető szoftver melyet Romhányi József vezetése alatt egy műegyetemi diplomázó készített.

Az első alkalmazások között meg kell említeni a küldemények felvételéhez használt Postai Front Office rendszert.

Fontos „ugródeszka” volt a postai bizonylatrögzítő rendszer, ami rögzített formátumú bizonylatok bevitelére volt alkalmas. Az itt szerzett tapasztalatok alapján készült az a felhasználói szoftvercsomag, ami a 80-es évek második felére meghozta a Teleterm igazi sikerét. Littner Iván vezetésével összeállt egy kis csapat (Romhányi József, Gájer Péter, Csaba László) és megalkották a DATCOL rendszert mely már a felhasználó által megszerkesztett bizonylatok sok-munkahelyes bevitelére volt alkalmas. Ez a rendszer több száz eladást élt meg.

Külön említést érdemel a kiépített rendszerek között a Magyar Honvédség online légoltalmi rendszere, ahol végső kiépítésben egyszerre 32 Teletermes munkahelyen lehetett adatokat rögzíteni. Ehhez az alkalmazáshoz Plósz Béla kifejlesztette a termék autóba építhető, katonai változatát (rázásálló, szélesebb hőmérséklet tartomány tűrése stb.).

Egy vásári bemutató erejéig elkészült a víz ellen védett változat is.

Összességében elmondható, hogy a Teleterm Terminál az SZKI egyik legsikeresebb terméke volt, tíz év alatt közel ezer (nem tévedés – ezer!) példány készült különböző változataiból.